

MEMO

Aan : *Bewindslieden*
 Van : *KHN*
 Betreft : *Noodplan horeca*
 Datum : *27 april 2020*

Bijlage brief KHN horecanoodpakket met maatregelen en kosten

- **Uitstel en afstel aanslagen heffingen**
- **Huurkorting en vooruitschuiven hypotheeklasten**
- **Overbrugging 1,5-meter implementatie**
- **Now-afrekenen**
- **Vervolg-WW**
- **Kredietfaciliteiten**
- **Wab aanpassen**
- **Strandexploitatie**
- **Diversen**
- **Lokale maatregelen**

KHN denkt graag mee bij de uitwerking van de regelingen om ervoor te zorgen dat ze realistisch en werkbaar zijn, vooral op de noden van het kleinere bedrijf. Vanzelfsprekend kunnen de verschillende items op meer manieren van een oplossing worden voorzien en zullen niet dubbelop mogen werken. Het zijn wel de onderwerpen die in de horecaomgeving moeten worden benoemd en opgelost. KHN kiest voor het model Now I met een correctie op het afrekenen van voorschotten en een opvolgen door vervolg-WW I. Samen met andere maatregelen. De KHN-keuze is gericht op herstel bij de beperkte mogelijkheden.

1. Kernpunten uitstel en afstel aanslagen en heffingen

Er kan van aanslagen en heffingen voor een periode van tenminste drie maanden bijzonder uitstel van betaling worden aangevraagd. Veel ondernemers maken daar gebruik van. Maar een langer durende sluiting gevolgd door een periode 1,5-meter omzet (veel lager dan normaal) zorgt voor onvoldoende aangroei van liquiditeit en vermogen om de aanslagen later wel te kunnen betalen. Ondertussen wordt ook het gat bij de Now tussen compensatie en de werkelijke doorlopende loonkosten en reserveringen groter. Uitstel is dan om te zetten in een achteraf gecontroleerd afstel-kwijtschelden. Om ondernemers lucht te kunnen verschaffen als de sector langzaam weer op gang komt is het noodzakelijk dat een deel van de aanslagen en heffingen worden kwijt gescholden, KHN stelt voor dat over de periode 2020 te doen.

De kosten die hier mee zijn gemoeid:

- ✓ Kwijtschelden of nihil opleggen van premies sv 2020 zonder pensioen: kost 470 tot 550 mln.

2. Kernpunten huren en vooruitschuiven hypotheeklasten

Huurlasten en andere huisvestingslasten als bedrijfshypotheek lopen in principe door, ook als er geen omzet is waaruit die nog kan worden voldaan. Normaal gesproken is de huisvestingslast gemiddeld 10% van de omzet in de horeca. Uit een recente enquête die KHN heeft gehouden

onder haar leden blijkt dat 65% van de ondernemers het bedrijfstvastgoed huurt. Slechts 22% van de ondernemers die huren krijgt een stuk korting op of kwijtschelding van de huur. Het overgrote deel van de ondernemers die huren krijgt geen medewerking van de verhuurder of maximaal een stuk uitstel van huurbetaling.

Met in ieder geval een periode van twee maanden zonder omzet en aansluitend een langere periode met veel minder omzet gaat deze opstelling de problemen van horeca-ondernemer verergeren. Een verplichte huurkorting over de periode van maatregelen ofwel een gerichte huurcompensatie is noodzakelijk. Dit geldt ook voor bedrijfshypotheek. Omdat er in de keten al afspraken worden gemaakt is een wettelijke huurkorting en doorschuiven van rente en aflossing onder voorwaarden nodig. Concreet wil dat zeggen dat via een huurprijsmaatregel een huurkwijtschelding of doorschuiven van hypotheekrente en aflossing, elk voor ten minste drie maanden moet worden opgelegd ten behoeve van door de crisis getroffen ondernemers in de horeca. Vaststellen of er sprake is van een getroffen horeca-ondernemer kan bijvoorbeeld plaats vinden aan de hand van een toegekende TOGS en/of NOW.

Dat betekent een forse financiële aderlating voor de bewuste verhuurders en hypotheekverstrekkers, maar voor verhuurders gelden ook al diverse fiscale faciliteiten, net als er voor financiers extra garanties kunnen komen voor bedrijfshypotheek.

De kosten die hier mee zijn gemoeid:

- ✓ De wettelijke huurkorting of doorschuiven van hypotheeklasten voor een periode van minimaal drie maanden kost de Rijksoverheid geen geld, wel is er verlichting voor de horeca van rond 629 mln. Dat is een derdenbijdrage.

3. Kernpunten overbrugging 1,5-meter implementatie

De 1,5-meter implementatie leidt tot minder capaciteit en een fors lagere omzetverwachting. Vanuit de zorg voor de volksgezondheid is dat wellicht ook te begrijpen, maar minder omzet bij gelijkblijvende kosten leidt tot problemen voor horeca-ondernemers. De horeca-ondernemer zal het bedrijf moeten aanpassen om aan de 1,5m-voorwaarden te kunnen voldoen. Niet alleen organisatorisch, maar ook fysiek. Ondersteuning van ook KHN bij het opstellen en verbeteren van protocollen is noodzakelijk. Maar denk ook aan communicatie en ondersteunende middelen (posters, point-of-sale materiaal) om de regels naar medewerkers en gasten te communiceren. De implementatie op individueel ondernemersniveau vraagt om begeleidende subsidies (voor bv plexiglas afscheidingsschermen) en kredieten voor de doorlopende vaste lasten en kosten. Dit kan langs verschillende instrumenten (specifieke horeca-TOGS, TOZO en verruimde bancaire kredieten (zie ook hierna onder 7). Belangrijk aandachtspunt in deze periode is het ondernemersloon in de rest van het jaar. De TOZO zal daarop moeten worden verlengd.

KHN kiest voor herstel en perspectief zonder stapelen van lasten.

De kosten die hier mee zijn gemoeid:

- ✓ 1 mln. voor KHN activiteiten rond o.a, protocollen, communicatie en advies
- ✓ Tegemoetkoming ondernemingen voor maatregelen voor protocolperiode (nader te bepalen na inventarisatie)
- ✓ Verlengen TOZO van 6 naar 9 maanden voor de horecaondernemers kost 130 mln.

4. Kernpunten Now-1 afrekenen

In de huidige Now-1 regeling krijgt geen enkele ondernemer 90% van al zijn loonkosten over de gekozen periode van 3 maanden vergoed. Die indruk is aanvankelijk wel gewekt. In de horecapraktijk krijgen veel ondernemers maximaal 75% en in de praktijk minder van de daadwerkelijke loonkosten vergoed. De keuze van contract verlengen, doorbetalen van oproepkrachten of het niet ontslaan van seizoenwerknemers of werknemers bij starters is wel op die indruk gebaseerd. Dat vertrouwen moet worden hersteld.

Kernproblemen zijn de referentiebepaling voor de omzet en de referentiemaand januari voor de loonsom waarover de subsidie wordt berekend. Ook het percentage van 90 vergoeden is tekort, zeker als wordt bedacht dat de opslag van 30% voor de werkgeverslasten inclusief alle vakantierechten 40% moet zijn. Dit kan in een afrekenfase worden hersteld, ook voor aanvragen die al zijn afgewezen zoals bij seizoen, geen loonsom januari, of starters waarvoor geen omzet is vastgesteld. Voor payroll-bedrijven zal een kleine aanpassing noodzakelijk zijn, namelijk dat de directe koppeling met het omzetverlies van het inlenende horecabedrijf de norm is, mits er geen factuur is opgemaakt.

De kosten die hier mee zijn gemoeid:

- ✓ De kosten van reparatie NOW-1 horeca zijn ongeveer 150 mln.

5. Vervolg-WW

De fase na de Now voorziet vanaf juni of later in voorzichtig opstarten met 1,5-meter beperkingen. Dat leidt opgeteld tot doorlopende vaste lasten en loonkosten bij veel minder omzet met minder benodigde personele inzet. De huidige Now-regeling voorziet daar niet in. Daarom is een voorziening voor individuele boventallige medewerkers noodzakelijk. Zij zullen bij blijvend lage omzetten hun perspectief verliezen. De dienstbetrekking moet in een ontslag zonder transitievergoeding kunnen worden omgezet in een vervolg-WW zonder refertevoorwaarden en met een uitkering van 90% tot in ieder geval eind 2020. Wel met een stimulans elders werk te zoeken. Zonder verplichte binding en met externe begeleiding. Zo'n aanpak versnelt de aanpassing aan de realiteit van economie en volksgezondheid. En de aanpak ondersteunt de aanpassingen op de arbeidsmarkt.

- ✓ De Now en de Vervolg-WW kosten opgeteld 3,3 miljard.
- ✓ De Now met plus verlengen met de ww-kosten regulier kosten opgeteld 3,7 mld.

6. Kernpunten Wab aanpassen

De Wab kent een aantal prikkels die zeker nu in crisis en de opvolgende 1,5m-fase niet effectief zijn. De werkgeversverplichting om een werknemer met een oproepovereenkomst na 12 maanden een aanbod te doen van het gemiddelde aantal uren (van die 12 maanden) en de hoge premie schiet tijdens en na een Now-periode zijn doel voorbij. Zeker in de Now-periode, de vervolg-WW en herstelperiode erna werkt zo'n hoge premie op alle fronten averechts. Schaf deze zaken af, of schort op z'n minst die toepassingen voor heel 2020 en 2021 op.

De kosten die hier mee zijn gemoeid:

- ✓ Het afschaffen/opschorten hoge premie over 2020 kost per jaar 100 mln. en beperkt loonkosten.

7. Kernpunten kredieten

De voorwaarden bij de verruimde kredietgaranties (BMKB en GO) van aflossingscapaciteit in twee jaren en de mogelijkheid van banken om aanvullende waarborgen te vragen staan een soepele kredietverlening in de weg. Zeker bij de verplichte sluiting en de voorziene voorzichtige 1,5-meter opstart met matige omzetvoorzichten bij doorlopende lasten, kosten en uitgestelde betalingen. Verruim die extra voorwaarden zoals langere terugverdientijd, latere start aflossen en rente. Stel daarnaast onder zulke ruime voorwaarden ook een 100% gegarandeerd noodkrediet MKB beschikbaar tot 100.000 per rechtspersoon. Dit krediet is vooral liquiditeitssteun die niet kan worden ingelopen. Het is een equivalent van kwijtschelden premies en andere heffingen.

8. Kernpunten strandexploitatie

De strandexploitatie is een specifieke deelsector met een scherp seizoenskarakter waarin omzet gegenereerd wordt in de maanden april tot en met september. In de maanden oktober tot en met maart ligt de omzet (nagenoeg) stil, terwijl de kosten juist in die periode worden gemaakt en ook in deze maanden vaste kosten doorlopen. De vaste kosten zijn in de wintermaanden bijvoorbeeld hoger omwille van op- en afbouwkosten, maar bijvoorbeeld ook door extra onderhoud van het strand. De totale vaste kosten in onze sector bedragen jaarlijks ongeveer 35% van de omzet.

- ✓ Compensatie van 35% van het geraamde omzetverlies op normaal circa 0,6 miljard omzet in de maanden april t/m september 2020, ten opzichte van de gemiddelde omzet in dezelfde periode van de jaren 2019/2018/2017. Deze compensatie is slechts ter vergoeding van de vaste kosten op nacalculatie: geschatte kosten 200 mln..

9. Diversen

De btw in herstelperiode van 9 naar 6% voor logies en restauratieve diensten.

- ✓ Kost 100-150 mln.

Tegemoetkoming voor discotheken, zaalverhuur en evenementen omdat hun exploitatie veel langer aan beperkingen onderhevig zijn.

- ✓ Omvang en vorm nader te bepalen

Geen opbouw vakantiedagen over de Now-periode en faciliteer later of in termijnen uitbetalen vakantietoeslag.

- ✓ Kost overheid geen geld, is bijdrage derden

Zorghotels hebben daarvoor contracten afgesloten met een Now-clausule om niet slechter af te zijn. Zorginstellingen declareren bij zorgverzekeraars. De zorg zet eigen personeel in in het zorghotel. De inzet van hotelpersoneel is minimaal. Die omzet, op basis van verantwoording in een accountantsverklaring, mag niet meetellen voor het omzetverlies als de zorgverzekeraar het Now-verlies niet vergoed.

- ✓ Betrekken bij afrekenen Now 1

MBO-studenten met werken en leren. Meer loonkostensubsidie praktijkleren omdat er het volgend leerjaar nauwelijks leerplaatsen zullen zijn, anders dan boventallig.

- ✓ Zo'n 10.000 horeca BBL-plaatsen waarvan de ondersteuning van 2700 naar 10.000 per leerplaats moet, 75 mln.

Platforms. Via verbeterde wetgeving en prikkels voor platforms kan een eerlijker speelveld op de horecaplatformmarkt worden gerealiseerd. Dit leidt tot een eerlijkere positie van horeca ondernemers zodat zij betere kansen krijgen om gezond uit de crisis te komen. Ook moeten extra voorwaarden worden gesteld bij staatssteun aan platforms. Bijvoorbeeld over transparantie en tegengaan van monopolistisch gedrag, zoals bij prijsgaranties en eenzijdige en block voorwaarden.

10. Lokale gemeentelijke maatregelen

Veel gemeenten zijn bereidwillig om hun eigen ondernemers te ondersteunen, maar zien zich ook voor financiële uitdagingen gesteld. Geen toeristen betekent geen toeristenbelasting, geen gasten op terras betekent toch precario, leges voor allerlei vergunningen en andere heffingen. De Rijksoverheid kan de gemeente via het gemeentefonds tegemoet komen. Die corona-gelden kunnen dan op lokaal niveau worden ingezet om (een deel van) lokale aanslagen/heffingen/leges kwijt te schelden, maar bijvoorbeeld ook om faciliteiten als op strand om niet of met hulp af te bouwen, tegemoetkomingen in huur en pacht bij gemeentelijk vastgoed, etc.

Bijlage I: Now, gevolgd door ww-garantie individueel

	normaal over heel jaar in mln.€	crisis over heel jaar effecten + seizoen + effect slow 1 maand to lock down van 2 maanden + opstartbeperkingen erna	nieuw over heel jaar in mln. €	overheid in mln. €	% omzetverlies
omzet 2018	22614				
minder omzet		50%	11307		
inkoop	6202				
minder inkoop		50%	3101		
personeel	6192				
minder personeel		60%	3715		
bruto lonen	4489	60%	2693	2.334 ww-lasten	personeel -40 -> 60% *1,3 aflopen contracten, oproepen, geen nieuwe seizoencontracten of vakantiewerk en ontslagname en effect anciënteit
premie sv +pp	971	60%	583		
overige lasten	35	60%	21		
overige kosten	697	60%	418		
subsidie uvv		19%	-796	796 subsidie uvv	3/12 max over restitue + lasten (plusformule uvv) premies sv ex pensioenpremie
kwijtschelden			-466	466	
bedrijfskosten	5855				
huisvesting	2514	75%	1886	629 over 3 maanden 50% huurkorting, bijdrage derden	
energie	553	75%	415		
overig, w.o.	2788	100%	2788		
Apparatuur, vervoer, communicatie					
afschrijving vaste activa	1019		1019		
resultaat	3346				
na minder					
			(273)	273	ondernemersinkomen kleinbedrijf natuurlijke personen wml-niveau 5 maanden €4.000 per onderneming sbl (geen zzp)
			(127)	127	
			35 geen liquiditeit interen op eigen vermogen	percentage op de lagere omzet	-0,3
			3.986	629 totale bijdrage overheid en derden voor horeca	
			35	niet gedekte liquiditeit	

717

	normaal over heel jaar in mln.€	crisis over heel jaar effecten + seizoen + effect slow 1 maand to lock down van 2 maanden + opstartbeperkingen oma	nieuw over heel jaar in mln. €	overheid in mln. €	% omzetverlies
omzet 2018	22614				
minder omzet			50%	11307	
inkoop	6202				
minder inkoop			50%	3101	
personeel	6192				
minder personeel			65%	4025	
bruto lonen	4489		65%	2918	2.042 ww-lasten personeel -35 -> 65% *1,3 aflopen contracten, oproepen, geen nieuwe seizoencontracten of vakantiewerk en ontslagname en effect Now ontslagbeperking
premie sv + pp	971		65%	631	
overige lasten	35		65%	23	
overige kosten	697		65%	453	
subsidie uwv			19%	-1702	1.702 subsidie uwv 3/12 max over restloon + lasten (plusformule uwv)
kwijtschelden				-505	505 premies sv ex pensioenpremie
bedrijfskosten	5855				
huisvesting	2514		75%	1886	629 over 3 maanden 50% huurkorting, bijdrage derden
energie	553		75%	415	
overig. w.o.	2788		100%	2788	
Apparatuur, vervoer, communicatie					
afschrijving vaste activa	1019			1019	
resultaat	3346				
na minder					
			(273)	273	ondernemersinkomen kleinbedrijf natuurlijke personen wml-niveau 6 maanden
			(127)	127	€4.000 per onderneming sbi (geen zzp)
			681 geen liquiditeit interen op eigen vermogen	percentage op de lagere omzet	-6,0
			4.650	629 totale bijdrage overheid en derden voor horeca niet gedekte liquiditeit	
			681		